

הפרה החולבת ושרי-האוצר

וכאן השר צדק, אבל אחר כך לא התאזנה, וכאן טעה. היום האינפלציה היא משהו כמו 140%, וזה לא רע בתור התחלה. אבל מה שמעניין יותר מהאינפלציה זה מחירי החלב.

ביום שבו נכנס שרי-האוצר לתפקידו עלה ליטר חלב לשתיה 7.60 ל"י, היום — 28.60 ל"י. לבן עלה אז 2.55 ל"י, היום — 9 ל"י. קילו גבינה קשה עלה אז 90 ל"י, היום — 324 ל"י, וכן הלאה.

ובכן, איך אפשר להסביר את זה? איך אפשר להסביר שהאינפלציה והמחירים בכלל עלו בערך רק פי שניים, ומחירי המוצרים המסובסדים בכלל, כמו לחם, שמן ותחבורה-ציבורית עלו פי שניים-וחצי-שלוש, ורק מחירי החלב ומוצריו — רק אלה — עלו פי שלושים-ארבע?

עוד אפשר היה להסביר את זה, אם לשרי-האוצר שלנו היה איזה קשר לתעשיית החלב ומוצריו בארץ. אבל, כידוע לכולם, היו מסקנות ועדת אשר, ושרי-האוצר ביצע אותן בקפדנות, והיום אין לו שום קשר, ממש שום קשר, לתעשיית החלב ומוצריו. אז אני באמת לא מבין.

ה-6 בנובמבר 1979 אומר לכם משהו! ובכן, זה לא היה יום השנה להצהרת בלפור, וגם לא היום שנרשמו הטמפרטורות הנמוכות ביותר בשפלת החוף. זהו פשוט היום שבו נפל משרד האוצר לידי יגאל הורביץ.

מייד אחרי זה נאמר בעיתונים: „שרי-האוצר ער לחומרת המצב המשתקפת מקצב עליית המחירים. צעדי המדיניות המתגבשים בימים אלה במשרד-האוצר מכוונים לריסון הלחצים האינפלציוניים ולהאטת קצב עליית המחירים.“ ושרי-האוצר עצמו, בראיון שנתן שבוע אחרי כניסתו לתפקיד אמר: „ברור שבמשך חודשיים שלושה מעתה תעלה האינפלציה בשיעורים ניכרים. אחר כך תבוא התאזנות... האינפלציה תיבלם ותרד באופן משמעותי מאוד.“

בחודש שבו נכנס שרי-האוצר לתפקידו הגיעה האינפלציה ל-78% בשנה. היום, כשבוחנים שוב את דבריו, רואים שצדק רק ב-50%, וזה לא רע בשביל שר בממשלה הנוכחית: האינפלציה ציה באמת עלתה בשיעורים ניכרים חודשיים-שלושה אחר-כך.

סחיטה אמיתית

אחד הדברים שממש הרגיזו אותי בזמן האחרון זה העלאת מחירי היינות, ה-וודקה והברנדיי. אינני יודע מה יחסכם אתם לנוזלים הללו, אבל לי יש אליהם יחס ממש אוהד. עוד לא הגעתי לזה שאני לא יכול בלעדיהם, אבל אם ה-עניינים יימשכו כמו שהם נמשכים, גם זה יבוא.

מה קרה? באו גם השנה עושי היינות מהיקבים השונים, והעלו בעשרות אחי-זים את מחירי המשקאות החריפים. למה? בגלל שמחירי הענבים עלו השנה, כך הם אומרים. אבל את היינות והברנדיי די שמוכרים עכשיו הרי עשו מענבים של שנה שעברה, אז למה בכל זאת? ומה, אני זוכר שבשנה שעברה גם כן העלו את המחירים. בגלל שאמרו שהענבים ביוקר. ככה הם מרוויחים כפול כל שנה, ולי זה נמאס.

אני לא מאלה שרק מדברים על מזג-האוויר ולא עושים כלום, אם להשתמש באימרה מקובלת. בעלי היקבים ומייצרי האלכוהולים יכולים להתייחס לזה כאל הכרות מילחמה מצידו, ויותר טוב ש-יתחילו לקחת את עניין המחירים ברצי-נות, כי אם לא, אני אשבור להם את מטה לחמם.

השיטה שאני הולך להפעיל היא סחי-טה. כן, סחיטה כשוטה. לא סחיטת עני-בים או דברים כאלה, אלא סחיטה ממש, שהעיקרון שלה הוא כידוע: אם אתה לא תעשה כך וכך — מה שאני רוצה — אז אני אעשה את זה וזה — מה ש-מאוד לא ימצא חן בעיניך.

וזה בדיוק אופי הסחיטה שלי: אם לא תפסיקו עם העלאות המחירים, אני אומר לבעלי היקבים ויצרני המשקאות החריפים — לא תהיה לכם פרנסה. ידוע יפה שבעיסקי הסחיטה צריך ה-סחטן להוכיח לנשחט שיש בידיו אותה „סחורה“ שהנשחט רוצה אותה בחזרה אצלו בבית. מקובל, במקרים כאלה, ל-שלוח לנשחט איזו ציפורן של בן-הערווה, או אפילו אוזן, במקרי חירום. ובכן, אני שולח היום אוזן כזאת לייצרני המשקאות החריפים, בתקווה שבינינו את הרמז, ש-אני מתכוון ברצינות.

והנה האוזן לפניכם: כידוע יש משקה חריף ששמו יין, ויש משקה חריף ששמו וורמוט. ההבדל ב-מחיר בין שני המשקאות האלה הוא שלושים-ארבעים אחוז. כלומר: אם בק-בוק ממוצע של יין עולה היום מאה לירות, בקבוק ממוצע של וורמוט עולה בערך מאה וארבעים, ואני הולך עכשיו ללמד את חובבי הוורמוט איך לעשות וורמוט מיון בלי ללכלך את האצבעות, בעבודה של שלוש וחצי דקות בדיוק,

כל כך פשוט שבא לצחוק

את החוק במהירות ועשה צחוק מבורג, שמצדו החליט שבהזדמנות יראה ל-גלם מאיפה משתין הדג.

וכך היה. בורג לחש על מנכ"ל המיש-אבוצ'צ'ירא מה שלחש על מנכ"ל המיש-רד, מר ליפל, האישי של גלאס, וכך זהק אבוצ'צ'ירא את ליפל, ובורג נקם בגלאס. מן הון להון, שרי-המישפטים מר שמואל תמיר התפטר ובמקומו מונה החבר של מודעי, השר משה נסים. מודעי, שלא שח לדתיים, שיכנע את נסים להפסיק את החקירה בפרשת „רבולון“ ולתת אור ירוק לפרשה במישרי-הדתות. וכך התפוצצה פרשת אבוצ'צ'ירא. השר זבולון המר, ש-ראה בכל זה מזימה נגד המפד"ל, הורה לקצץ בתקציבים לאולפנים במרכזי-הקלי-טה, וכך נוצרה התמרמרות גדולה במרכז-זים והתפוצצה פרשת מרכזי הקליטה, שהעמידה בפניה את השר דוד לוי ואת דולצין מהסוכנות. זה המצב ברגעים אלה, אבל אין ספק שיהיו התפתחויות נוס-פות, כי השרים לנדא, שוסטק ופת נמצא-אים בעמדות המתנה, וגם ארליך עוד לא עשה מהלך ממש.

ולאלו השואלים איפה נמצא השר אריאל שרון, גם בשבילים יש תשובה: על-פי עצת יועציו החליט השר שרון ל-הינזר מתככים לתקופת ניסיון של חו-דש-חודשיים.

רים מסובכים ומתוחכמים, ממש מתחת לאדמה מוציאים אותם. האמת היא ש-ההסבר האמיתי הוא כלי-כך פשוט שבא לצחוק.

הכל התחיל כשאחת המזכירות נתנה לבגין, במקום גלולה נגד פנימות מוגברות בשריר הלב, גלולה נגד הריון. מר בגין אכן לא נכנס להריון, כתוצאה מכך, אבל סבל מכמה הפרעות הורמונליות. מכיוון שכן, לא הצליח ראש-הממשלה להגיע לטכס ברי-מצווה שבו היתה ח"כ גאולה כהן שושבינה מצד המצווה, ואילו ח"כ משה שמיר היה שושבין מצד הבר-חברי „התחייה“ טיכסו עצה, והחליטו ללמד את ראש הממשלה לקח שלא ישכח ב-מהרה, וכך נולד חוקי-ירושלים הידוע.

בינתיים התגלגל הסיפור של איוש ה-תיקים המחודש בממשלה, ובין השאר התנגדו גם שרי המפד"ל לכניסתו של ה-שר מודעי למישרי-החוף. ח"כ דויד גלאס דווקא היה בעד, מפני שהעריך שאם ימונה מודעי לשר-החוף יפרשו הדמוקר-טים השונים מהממשלה וכך היא תיפול. כידוע ניצחו השרים וגלאס ניצחו, ואז עלה, באמת, חוקי-ירושלים. בורג, שר-הפנים והאוטונומיה, אמר לאמריקאים „שלהערכתך“ לא תאשר הכנסת את החוק במהירות, אבל גלאס, יו"ר ועדת-חוקי-חוקי-הזימשהפט של הכנסת, דווקא העביר

רבים עומדים עכשיו ותוהים לפרש ה-מאורעות המופלאים והמרעישים המת-רחשים לאחרונה בתכיפות רבה בארצנו השקטה, בדרך כלל, יש הרואים בתכיפות המקרים הבלתי-משיחיים, ואחרים מגלים חשש שסוף העולם מגיע ובה. אלו פוטר-רים הכל כוטרות של מה-בכך, ואלו עומד-דים כנגדם ורואים צל הרים. עולים על כולם הפרשנים הפוליטיים למיניהם, המנסים למצוא לכל זה הסב-

וככה לחסוך שלושים לירות על בקבוק. ראשית חוכמה, לוקחים בקבוק של יין יבש, אדום או לבן, מה שרוצים. מרתיחים קצת סוכר במים, ונוותנים ל-תערובת להצטנן (אם אוהבים וורמוט יבש, לא צריך את זה), ואחר-כך מוסי-מים אותה ליין, וכך ממתיקים אותו. חשוב מאוד: אסור לקנות ישר מהחנות יין מתוק, בגלל איכותם הגרועה של חומרי ההמתקה שבהם משתמשים ה-ייצרנים.

אחרי שנגמר השלב הראשון הזה, דוא-גים שיהיו בבית שני דברים: אחד, זה משהו שנקרא אנגוסטורה, שמוכרים ב-חנויות למשקאות חריפים וגם בחנויות תבלינים. זהו מין ביטר (מריר) שבא ב-בקבוק קטן, ושנית, משקה שנקרא פרה-ברנקה, או פרנט, שגם הוא ביטר שבא בבקבוק גדול. מוסיפים ליין הממותק שלנו כמה טיפות מזה ומזה — לפי ה-טעם, ויש לנו וורמוט אורגינל, שאפשר להוסיף לו גם אלכוהול נקי, מי שאוהב את זה חריף.

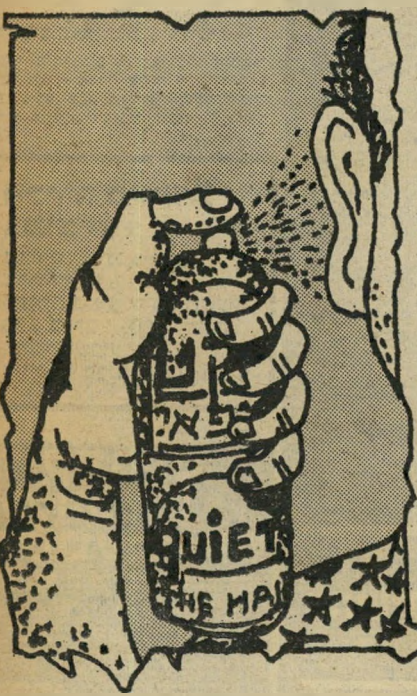
אם לוקחים בחשבון שבקבוק כזה של אנגוסטורה ובקבוק כזה של פרה-ברנקה מספיקים לכמה מאות בקבוקי וורמוט, ושכמה כבר עולות כמה כפיות סוכר, ברור שיש לנו כאן חיסכון עצום, שלא לדבר על זה שאנחנו מקבלים וורמוט בדיוק כמו שאוהבים מבחינת המתקיות והמרירות.

ואגב: בזמן האחרון הולך טוב מאוד משקה שקוראים לו אצלנו „סנגריה“, לא ברור לי למה. ובכן, הסנגריה הזאת, אם לא איכפת לכם, זה פשוט וורמוט עם תרכיז של מיץ תפוזים ממותק וקצת מיץ לימון.

זהו. זאת האוזן שאני שולח לייצרני המשקאות החריפים. וכדאי שידעו, החב"רים האלה, שאם הם לא מפסיקים עם השטויות שלהם, אני הולך ללמד את כל הארץ איך לעשות וודקה ולחסוך מאה אחוז מהמחיר, איך לעשות ג'ין ולחסוך מאתיים וחמישים אחוז, איך לעשות ליקרים שונים ולחסוך כשלוש מאות אחוזים, ושיא השיאים — איך לעשות ברנדי הקרוי אצלנו קוניאק ולחסוך בערך ארבע מאות אחוזים. אז נא להיזהר עם המחירים.

הערה: פעם, כשהיתה בעיה דומה עם מחירי העגבניות, סיפרתי במדור הזה איך לעשות עגבניות מקטשופ. אחר כך באו אלי כמה קוראים ואמרו לי שלא יצא להם. ובכן, אני רוצה להודיע שהסיפור עם העגבניות מקטשופ זו היתה סתם בדיחה. אבל הסיפור כאן עם הוורמוט זה אמת לאמיתה.

שקט, שקט

שקט מחיפה

פעם, כשלא יהיה לי על מה לספר לכם, אספר לכם על מה שקורה בחיפה בשנים האחרונות. זה סיפור שיכול להימשך חמש-עשרה-שש-עשרה שורות, ואם רו-צים ממש בהרחבה, עשרים שר-רות, נניח. בינתיים הייתי בחיפה בשבוע שעבר, והיה משהו שם שממש השכיב אותי. זה היה ה-שקט. לא להאמין כמה שקט ב-עיר הזאת. ונא לא למכור לי סיפורים על הכפר והקיבוץ. שם גועות הפרות, התרגנולות מקר-רות, ילדים סוחבים טרקטורים, ולפעמים, אם יש מזל, שומעים איזו קטישה. בחיפה, שהיא עיר, כידוע, אין פרות, אין תרגנולות, אין טרקטורים ואין מזל, ולא שומעים שם כלום. רק שקט. וזה דווקא נתן לי רעיון. אם זה מה שיש לחיפה להציע, למה שלא תציע את זה? העניין פשוט: כמו שמוכרים בקבוקים עם מי הירדן או עם החול מאילת, ו-אפילו מוכרים קופסאות שימורים עם אוויר מארץ-הקודש, ככה אפ-שר למכור גם מיכלי-ספריי עם שקט מחיפה. ארוזים את השקט במיכלים, ואם אתה נמצא באי-זה מקום רועש, בתל-אביב או ב-ירוחם, אפילו, אתה פשוט מרסס לך ליד האוזן קצת שקט מחיפה, והכל בא על מקומו.